

Täysistunto

Torstai 26.11.2020 klo 16.00—20.40

2.1. Suullinen kysymys seksuaalirikosten rangaistuksista (Veijo Niemi ps)

Suullinen kysymys SKT 162/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Niemi.

Keskustelu

16.01 Veijo Niemi ps: Arvoisa herra puhemies! Teki taas pahaa tällä viikolla lukea lehdestä uutista, jossa käsiteltiin kärkeäoikeuden käsittelyssä olleita törkeitä seksuaalirikoksia. Tässä tapauksessa kyseessä on laaja pedofiilirinki, joka on hyväksikäyttänyt törkeästi lapsia. Uutisissa kerrottiin, kuinka kaksi pedofiilirinkiin kuulunutta miestä saivat Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudelta tuomion muun muassa törkeistä lapsen seksuaalisista hyväksikäytöistä. Tuomio oli vuosi ja kahdeksan kuukautta ehdotonta vankeutta, jota he tuskin joutuvat kokonaan istumaan. Huomautettakoon, ettei tuomiolla ole vielä lainvoimaa. Perussuomalaiset ajavat törkeimpien rikosten aivan liian kevyiden rangaistusten koventamisesta. Kysymykseni kuuluukin: aikooko hallitus esittää minimirangaistusten korottamista tuntuasti, kun nyt rikoslakia uudistetaan seksuaalirikosten osalta?

16.02 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos erittäin tärkeästä ja ajankohtaisesta kysymyksestä. Niin kuin edustajat tietävät, seksuaalirikoslainsäädäntö on nyt kokonaisuudistuksen alla. Olemme saaneet lausuntopalauteita oikeusministeriöön. Meillä oli työryhmä, joka on tehnyt kovasti töitä, ja hallitus on lähtenyt siitä, että juuri lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistuksia pitää kiristää. Tässä ja nyt on tilanne tietysti se, että oikeusministeriössä käydään se lausuntopalaute läpi. Se tehdään hyvin huolellisesti, ja tarkoitus on, että eduskunta saa tämän kokonaispaketin sitten, kun se on valmis ensi syksynä. Lähden itse siitä, että tänne saliin tuodaan esitys, joka paremmin kuin tänään turvaa uhrin ja myös kaikkien lapsiuhrien asemaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.03 Veijo Niemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tuomiovalta ei kuulu meille täällä eduskunnassa, mutta meidän suoranainen vastuumme on käyttää meille suotua lainsäädäntövaltaa oikeudenmukaisesti. Meidän pitää huolehtia, että teolla on tuntuvat seuraukset ja etteivät paatuneet rikolliset liiku keskuudessamme.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

Kansa on sitä mieltä, että seksuaalirikoksista pääsee liian helpolla. Korulauseita on kuultu Suomessa vuosikaudet, mutta tuomiot ovat pysyneet käsittämättömän matalina.

Me perussuomalaiset vaadimme, että 1) seksuaalirikosten vähimmäisrangaistuksia kiistetään tuntuvasti, 2) törkeistä ja toistuneista seksuaalirikoksista syytetyt eivät odota oikeudenkäyntiä vapaana ja 3) törkeistä seksuaalirikoksista saadut tuomiot istutaan täysimääräisesti. Mitä mieltä arvoisa hallitus on näistä perussuomalaisten ehdotuksista? [Mika Niikko: Mitä mieltä sosiaalidemokraatit ovat?]

16.04 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On erittäin hyvä, että teillä on ajatuksia siitä, millä tavalla lainsäädäntöä kehitettäisiin. Perussuomalaisilla oli myös oikeusministerin salkku edellisellä hallituskaudella, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] ja silloin teillä olisi ollut myös mahdollisuus puuttua tähän. Nyt tämä hallitus puuttuu tähän... [Ben Zyskiewicz: Häkkänen siihen puuttui!] — Häkkänen puuttui myös, mutta tämä hallitus toteuttaa. [Oikealta: Kiitos!]

Oikeastaan luulen, että me olemme kaikki yksimielisiä tässä salissa siitä, että jokainen seksuaalirikos on yksi liikaa, ja meidän pitäisi tehdä töitä nyt sen eteen, että meidän lapsiamme pystytään suojelemaan paremmin. Meidän pitää myös tehdä sitä ennalta ehkäisevää työtä, ja siihen pitää myös panostaa, ja senkin hallitus tekee.

Mitä tulee itse tähän seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistukseen, niin kuin sainoin, yksi tärkeimmistä tavoitteista on se, että lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistuksia myös nostetaan, elikkä tähän kysymykseen tulemme palaamaan sitten, [Puhemies koputtaa] kun lausuntopalaute on käyty läpi ja meillä on esitys annettavaksi eduskunnalle.

16.06 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen fokus tuntuu usein olevan siinä, että rikollisten tekojen kirjoa pitäisi laajentaa esimerkiksi muuttamalla raiskauksen määritelmää. Mielestäni suurempi ongelma on se, että yksiselitteisistäkin rikoksista langetetaan rangaistuksia, jotka ovat huomattavan lieviä kansainvälisesti vertaillen ja myös verrattuna muihin, ei-väkivaltaisiin rikostyyppeihin, kuten talousrikoksiin.

Rangaistus on nähtävä hintalappuna, jonka yhteiskunta määrittää loukatulle oikeushyvälle eli tässä tapauksessa ihmisen fyysiselle koskemattomuudelle. Rangaistustasolla yhteiskunta myös viestittää, miten paheksuttavana se mitäkin tekoa pitää. Näettekö te, arvoisa ministeri Henriksson, että seksuaali- ja muista väkivaltarikoksista Suomessa langetettavat rangaistukset ovat tässä suhteessa kohdallaan?

16.07 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kansanedustajat säätävät lait, ja tuomioistuimet soveltavat näitä lakeja. Meillä on riippumaton tuomioistuinlaitos, joka on oikeusvaltiossa varsin tärkeä asia. Ei hallitus eikä eduskunta määrää siitä, ketkä meidän tuomioistuimissamme tuomitsevat, vaan siellä on riippumattomat tuomarit. Meidän asiamme on katsoa, että se rangaistusasteikko on riittävä. Tuomioistuinten asia on sitten soveltaa sitä rangaistusasteikkoa. Muun muassa lapsen törkeästä raiskauksesta tuomitaan tänään asteikolla 2—10 vuotta. Ja se on tärkeätä, että sitä rangaistusasteikkoa käytettäisiin. On tuomioistuinten asia arvioida, minkälaisen rangaistuksen ne antavat kustakin rikoksesta. Meidän asiamme on katsoa, että heillä on riittävä as-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

teikko, ja me katsomme, että se minimitaso on oikeassa suhteessa siihen rangaistavaan tekkoon.

Kriminaalipolitiikkahan Suomessa on pitkä. [Puhemies koputtaa] Meillä on pitkä historia, ja tästä voitaisiin vaikka järjestää seminaari, [Puhemies: Nyt aika on jälleen täynnä!] jotta voisimme käydä läpi, miksi meillä rangaistukset ovat tietyllä tasolla.

16.08 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri tietää, että riippumaton tuomioistuin joutuu kuitenkin soveltamaan meidän määräämiämme rangaistusasteikkoja, ja meidän kysymyksessämme puhuttiin näistä minimirangaistuksista. Niiden avulla me pystymme vaikuttamaan tuomioistuimiin — ne eivät voi niitä väistää. Elikkä onko tulossa selkeitä korotuksia näihin — erityisesti lapsiin kohdistuviin — seksuaalirikoksiin? Tämän haluaisin tietää, ja oikeastaan varmaan kansakin haluaisi — tuli aika murkakritiikkiä siitä komiteavalmistelusta.

Toiseksi kysyisin: miten nämä vaaralliset rikoksenuusijat saadaan pidettyä pois kaduilta? Vaarallisia rikoksenuusijoita pääsee määräaikaisen vankeusrangaistuksen jälkeen vapaaksi aina uudelleen ja uudelleen. Missä viipty laki, joka pitäisi tällaiset ihmiset lukkojen takana, jotta me muut saamme olla rauhassa, jos he tekevät jatkuvasti rikoksia, vakavia rikoksia, jotka kohdistuvat henkeen ja terveyteen?

Näihin kahteen kysymykseen haluaisin vastauksen. — Kiitos, ministeri. [Sanna Antikainen: Nyt odotamme vastausta!]

16.09 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos lakivaliokunnan puheenjohtajalle. Meillä oli aamupäivällä yhdessä lakivaliokunnan kanssa tilaisuus, jossa myös kerroin koko valiokunnalle, missä mennään muun muassa näitten väkivaltaisten vankien osalta, ja silloin myös edustaja Meri sai tietää sen, että meillä on työryhmä, joka nyt tekee tätä työtä. Me haluamme saada aikaiseksi sellaisen lainsäädännön, joka paremmin kuin tänään turvaa myös sen, että meillä on sellaisia toimenpiteitä, että henkilö, joka on vaarallinen yhteiskunnalle — vaikka hän on sen rangaistuksensa kärsinyt — ei sitten voisi niin vain vapautua. Tämä on työn alla, ja niin kuin edustaja Meri tänään aamupäivällä kuuli, tähän asiaan tullaan palaamaan heti, kun se työryhmä on saanut työnsä valmiiksi.

Mitä tulee näihin aikuisten tekemiin rikoksiin, lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön ja raiskauksiin, [Puhemies koputtaa] niitten rangaistusasteikkoja tullaan myös katsomaan nyt, kun tätä kokonaisuudistusta [Puhemies koputtaa] tehdään.

16.10 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Seksuaalirikos jättää usein lapselle pysyvät vauriot, mutta syyteoikeus törkeidenkin lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten kohdalla vanhentuu aikaisintaan uhrin täyttäessä 28 vuotta ja törkeiden seksuaalirikosten syyteoikeuksissa vanhenemisaika on 20 vuotta. Lapsiin kohdistuva törkeä seksuaalirikos on teko, josta asianomistajan on usein vaikea ilmoittaa viranomaisille tämän nykyisen vanhentumisajan kuluessa. Usein käy niin, että vasta siinä 30 vuoden iässä, kun perhettä aletaan perustaa, saattavat nämä asiat nousta pintaan. Ja joskus on tapauksia, joissa paljastuu seksuaalirikosvyyhtejä ja saadaan pitäviä todisteita, jopa todistajanlausuntoja, ja siltikään tätä asiaa ei pystytty selvittämään, [Puhemies koputtaa] mikä olisi kuitenkin uhrin selviytymisen kannalta tärkeää. Oletteko poistamassa nämä vanhentumisajat?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

16.12 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Kiitos, edustaja Räsänen, tästäkin kysymyksestä. Tämä on myös tämmöinen ikuisuuskytymys, joka tässä salissa aina välillä nousee keskusteluun, ja tätä on kyllä pohdittu. Ja olen samaa mieltä, että tähän liittyy ongelmia juuri sen takia, että voi olla, että käy pitkään aika siitä, kun henkilö on lapsena joutunut seksuaalirikoksen kohteeksi ja sitten syystä tai toisesta ei ole ehkä edes ymmärtänyt silloin, että on ollut rikoksen kohteena, vaan huomaa ja tietää ja tiedostaa sen vasta vanhempana.

Tähän liittyy myös se problematiikka, että jossain vaiheessa sen vanhenemisajan on loputtava. Sen takia tähän mennessä ollaan katsottu, että poliisien resurssit pitäisi laittaa niihin rikoksiin, jotka ovat tapahtuneet lähiaikoina ja ei niin kauan sitten — että siihen riittää resursseja. Tämä on tavallaan myös siinä mielessä resurssikysymys, [Puhemies koputtaa] että onko meillä riittävästi resursseja siihen, että tutkitaan myös ehkä yli 30 vuotta vanhoja rikoksia. [Puhemies: Nyt on minuutti jälleen täynnä!] Niitä tutkitaan, jos on esimerkiksi murhasta kysymys, mutta nämä rikokset ovat eri asemassa.

16.13 Mia Laiho kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset, tapahtuvat ne sitten fyysisesti tai verkossa, ovat kuvottavia, ja meidän pitää tehdä kaikkemme ehkäistäksemme yhteiskunnassa näitä tapahtumasta. Rangaistukset vaativat koventamista, ja on tärkeää, että tätä saadaan eteenpäin. Toivottavasti ministeri Henriksson vie näitä entisen ministeri Häkkäsen aloittamia koventamisrangaistuksia eteenpäin.

Laki mahdollistaa kemiallisen kastraation eli lääkinnällisen hormonituotannon pysäyttämisen, mutta sitä ei käytetä. Kysyisinkin: onko hallitus edistämässä tätä kemiallisen kastraation käyttöönottoa, jolloin me ehkä voisimme osan näistä seksuaalirikoksista ehkäistä, koska näillä on taipumus uusiutua?

16.14 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmassa ei ole sellaista kirjausta, jossa lähdettäisiin siitä, että kemiallista kastraatiota ruvetaan toteuttamaan, joten tällä hetkellä asia ei ole ajankohtainen.

16.15 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Keskusta pitää erittäin tärkeänä ja hienona asiana, että vihdoinkin ja viimein Suomessa toteutetaan rikoslain 20 luvun kokonaisuudistus, seksuaalirikoksia koskevan rikoslain luvun kokonaisuudistus, jossa tämä laki tuodaan tähän päivään ja tulevaisuuteen, modernisoidaan. Tämän uudistuksen lähtökohta on, että siinä tarkastellaan suostumusta, seksuaalista itsemääräämisoikeutta, ei sitä väkivallan määrää, ja tässä suojataan ihmisyyttä hyvin. On keskustan mielestä erittäin hienoa, että tällä vaalikaudella tämä kokonaisuudistus lopultakin toteutuu.

Mutta, puhemies, kysyisin hallitukselta: Hallitusohjelmassa, sen kunnianhimoisessa oikeusvaltion kehittämisosiossa, on myös maininta siitä, että rikoksen uhrien asemaa yleisesti parannetaan, ja erityiskysymyksenä on otettu esille se, että surmansa saaneiden läheisten, elikkä tapetuksi joutuneen henkilön läheisten, tukea ja saamia korvauksia pitäisi parantaa, ja siellä on aukkoja edelleenkin. Mitä hallitus aikoo tämän kirjauksen kautta tehdä?

16.16 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kurvinen on aivan oikeassa siinä, että rikosten uhrien asemaan pitää kiinnittää enemmän huomiota, ja siihen hallitus on myös ryhtynyt. Tämä on myös asia, joka on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

ollut monesti EU:n oikeusministereitten kokouksissa esillä, ja yhdessä teemme töitä sen eteen, että rikosten uhrien palvelut paranisivat jokaisessa EU-maassa, ja Suomessa esimerkiksi Rikosuhripäivystyksen osalta olemme lisänneet sinne varoja ja lisänneet sinne resursseja.

Mitä tulee tähän tärkeään kysymykseen, mikä koskee henkirikoksen uhrin omaisten mahdollisuutta saada korvausta, niin sekin on asia, jota nyt selvitetään, ja tarkoitus on, että myös tässä asiassa edetään tämän hallituskauden aikana niin, että myös näitten uhrien omaisten taloudellinen tilanne paranisi.

16.17 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on maailman turvallisimman maan, varsinkin jos sitä mitataan myös sen mukaan, että olemme vapaita ja demokraattisin valtio monessa suhteessa. Mutta turvallisuus ei ulotu ainakaan internetin alueelle, ja siellä lapset ja nuoret joutuvat hyvin usein pedofiilien metsästettäväksi.

Ennalta ehkäisevän työn kannalta olisi tärkeää tehdä toimenpiteitä, kuten esimerkiksi Britanniassa on ollut jo vuosia sellaisia kampanjoita, joissa internetin tsättipalstoille on pakollista laittaa tällainen turvanappi, josta voi ottaa suoran yhteyden poliisiin tai ilmoittaa semmoisen lähentelyn, joka täyttää nämä merkit, ja sillä on ollut erinomaiset tulokset.

Harmillista on kuulla toki se, että hallitus ei halua edistää tällaista kemiallista kastraatiota, joka olisi myös hyvä, ennalta ehkäisevä toimenpide näille toistuvasti rikoksia uuville. Mutta voitteko edistää tällaista turvanappikampanjaa, jossa ennen kaikkea vaadittaisiin noita palveluntarjoajia laittamaan jotkut [Puhemies koputtaa] suorat yhteydet jonnekin, minne voivat lapset ottaa yhteyttä, kun havaitsee tällaista [Puhemies: Minuutti on täynnä!] uhkaa elämässään?

16.18 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Niikko nostaa esille erittäin tärkeän asian, nimittäin nettirikollisuus on viime vuosina lisääntynyt ja varsinkin lapsiin kohdistuvat rikokset, myös seksuaalirikokset, ovat lisääntyneet myös netin kautta, ja se on äärimmäisen vakava asia. Sen takia Suomi on myös mukana muitten EU-maiden ja myös Yhdysvaltojen kanssa kansainvälisessä yhteistyössä, jossa tehdään poikkihallinnollisesti yhteistyötä ja myös poliisit ovat yhteistyössä toisiinsa. Tätä yritetään kansainvälisellä areenalla kitkeä yhdessä, koska nettirikollisuus on usein juuri sellaista, että ei ole ainoastaan kyse siitä, [Mika Niikon välihuuto] että meillä on tekijä Suomessa, vaan tekijä voi olla vaikka toisella puolella maapalloa, ja sen takia tätä tarvitaan.

Ministeri Ohisalo on tänään poissa, mutta olen siinä uskossa, että jo tällä hetkellä ovat poliisit läsnä netissä, se on ainakin se tieto, mikä minulla on. [Puhemies koputtaa] Ja siihen, voisiko olla mahdollista saada tällainen painike: se on varmasti mahdollisuuksien mukaan tehtävissä. [Puhemies: Nyt on jälleen aika täynnä!]

16.19 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Suomi on rikollisten paratiisi. [Välihuutoja keskeltä] Suomessahan suurin osa rangaistuksista annetaan ehdollisena, eli vankeusrangaistukset annetaan ehdollisena, ja se tarkoittaa sitä, että henkilö ei joudu menemään vankilaan, eli se on ikään kuin huomautus tälle tuomitulle — se on pitkälti näin. Ja Suomessa pitää tehdä siis todella vakavia rikoksia, että edes joutuu vankilaan, että saa ehdottoman vankeusrangaistuksen. Tämä ei ole mielestäni ehkä uhrien kannalta kovin oikeudenmukainen tilanne eikä myöskään tavallisten kansalaisten kannalta, joita tulisi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

suojella uusintarikoksilta. Mutta jos sinne vankilaan nyt kuitenkin Suomessa joutuu eli saa niin kovan tuomion, niin siitä tuomiostakin istutaan vain kaksi kolmasosaa ja ensikertalaisena yleensä puolet — nuoret rikoksentekijät eli alta 21-vuotiaat voivat istua vain yksi kolmasosaa. Olisiko, hallitus, pohdittava sitä, [Puhemies koputtaa] että törkeistä rikoksista istutettaisiin koko tuomio?

16.21 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitä tulee näihin törkeisiin rikoksiin, niin juuri sitähan me olemme nyt arvioimassa, kun puhutaan siitä, mitä tehdään väkivaltaisille ja vaarallisille vangeille. [Perussuomalaisten ryhmästä: No mitä te teette?] Sen takia siinä työssä, mitä se työryhmä nyt tekee, tulee arvioitavaksi myös tämä näkökulma, minkä edustaja Tavio tässä nosti esille. Meidän täytyy katsoa myös tämä puoli. Meillä on edelleen Suomessa niin — vaikka edustaja antaa ymmärtää, että ehdollinen vankeustuomio ei olisi muuta kuin muistutus, niin kyllähän se on kuitenkin tuomio — että jos sen ehdollisen vankeustuomion aikana syyllistyy toiseen rikokseen, niin se ehdollinen tuomio voi muuttua ehdottomaksi [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] ja voi joutua ja usein joutuukin sitten istumaan sen rangaistusajan vankilassa. [Puhemies koputtaa] Katsoisin, että meillä olisi syytä, kun korona-aika antaa myöden, järjestää kriminaalipoliittinen seminaari, jossa käydään läpi se, miksi meillä on tällainen järjestelmä ja mitä sillä [Puhemies: Aika!] tavoitellaan.

16.22 Ben Zyskowitz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kokoomuksen lääkärikansanedustaja Mia Laiho kysyi teiltä sitä, voitaisiinko näiden paatuneimpien pedofiilien kohdalla toteuttaa tällainen kemiallinen kastraatio. Sanoitte, että nykyisen hallituksen ohjelmassa tätä asiaa ei ole otettu esiin. En sitä ihmettele. Nykyisen punavihreän vasemmistohallituksen näkökulmasta tällainen varmasti liikaa loukkaisi tämän rosvon perus- ja ihmisoikeuksia, [Välihuutoja] siitä lapsesta ei niin paljon väliä. Niinpä kysyn teiltä, ministeri Henriksson: voisitteko ajatella selvittävänne tämän asian, vaikka sitä ei olekaan teidän hallitusohjelmassanne?

16.23 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me voimme varmasti selvittää tämän asian, ja se on selvitetty aikaisemminkin, ja haetaan ne paperit esille. Oikeusministeriössä ovat juuri näinä aikoina olleet kädet täynnä, kun tehdään koronan osalta sellaisia vaikuttavia toimenpiteitä, jotka auttavat tähän akuuttiin tilanteeseen, missä me nyt olemme, ja olemme muun muassa tänään antaneet hallituksen esityksen, joka myös edesauttaa sitä, että pidetään elinvoimaisia yrityksiä elossa ja pidennetään myös pikavippilainsäädännön osalta korkokaton jatkamista syyskuun loppuun asti. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Tällä haluan vain kertoa teille sen, että vaikka teillä on erittäin paljon hyviä kysymyksiä, niin minulla ei ole vastauksia niihin kaikkiin tänään. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Palataan niihin ja annetaan teille tämä selvitys myös tästä kemiallisesta kastraatiosta, joka on ollut esillä myös edellisellä ja sitä edellisellä hallituskaudella, [Sari Sarkomaa: Voisitteko harkita?] joten kaikki ne edustajat, jotka ovat olleet tässä talossa vähän pidempään, tietävät sen asian.

16.24 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Seksuaaliväkivaltarikokset ja aivan erityisesti lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset ovat tässä yhteiskunnassa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

rikoksina julmimmasta päästä. Niille täytyy olla totaalinen nollatoleranssi. Yhteiskunnan pitää tehdä kaikki, että niitä estetään, ja rangaistusten näistä pitää olla tuntuja. [Sanna Antikaisen välihuuto]

Arvoisa puhemies! Viime vaalikaudella silloisen sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän esityksestä ryhmät yhdessä vetosivat, että näitä rangaistuksia kiristetään. Silloin viime vaalikaudella se ei johtanut mihinkään, mutta onneksi johti lakivaliokunnan yksimieliseen lausuntoon, jossa edellytetään, että näitä rangaistuksia kovennetaan ja että suostumuksen asemaa vahvistetaan tässä uudistuksessa.

Arvoisa puhemies! Sosiaalidemokraattisella eduskuntaryhmällä on täysi tuki lapsiin kohdistuneiden seksuaalirikosten rangaistusten koventamiseksi ja suostumuksen vahvistamiseksi näissä. [Välihuuto]

Arvoisa puhemies! Kysyn: koska saamme tämän esityksen ja koska nämä uudet, kovemmat rangaistukset tulevat voimaan? [Mika Niikko: Kauniita sanoja, mutta todellisuus puuttuu! — Sanna Antikainen: Me emme elä enää edellisellä vaalikaudella!]

16.25 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Lindtmanille tästä tuesta. On erittäin hienoa, että nostitte esille myös sen, että nyt raiskausrikoslainsäädäntö muutetaan niin, että suostumuksen puute tulee siihen tunnusmerkistöön, ja se on äärimmäisen tärkeä asia. [Välihuuto] Samalla kiristetään lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistuksia. Tämä on erittäin tärkeä kokonaisuus. Tämä on ehkä tämän hallituskauden tärkeimpiä, ainakin oikeusministeriössä olevia tärkeimpiä lakihankkeita.

Niin kuin kerroin tässä aikaisemmin, tämä mietintö on ollut lausuntokierroksella, tuli yli 50 lausuntoa, ja niitä käydään nyt hyvin huolellisesti läpi. Lainsäädäntö tämmöisessä asiassa ja näissä asioissa on hyvin, hyvin vaikeasti tehtävissä, mutta se pitää tehdä huolellisesti, laillisuusperiaatetta noudattaen, ja sen takia meillä täytyy olla kärsivällisyyttä. Ja sen takia minulla on aikomus antaa hallituksen esitys ensi vuonna niin, [Puhemies koputtaa] että se tulee tänne eduskuntaan syksyllä 2021.

16.26 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Lapsiin kohdistuneita ihmismielen pimeimmistä kolkista syntyviä seksuaalirikoksia on tehty aina. Kuten täällä on moneen kertaan jo todettu, niin näistä määrättävät rangaistukset ovat niin alhaisia, että siitä voi tehdä päätelmän, että lapsen henki ja terveys, fyysinen koskemattomuus tai mielenterveys ei ole arvoasteikolla kuitenkaan kovin korkealla.

Olin tietenkin iloinen, kun kuulin, että ministeri sanoi, että näille ollaan nyt jotain tekemässä, ja täällä on puhuttu myös suostumusperustaisesta raiskauslainsäädännöstä, mutta muistelen, kun asiaa jokin aika sitten käsiteltiin, että täällä kyllä liberaalin rangaistuspolitiikan ja, mikä ihmeellisintä, feministeiksi itsensä määrittävien suunnalta kuultiin, että rangaistuksilla ei ole juurikaan väliä ja juurikaan ei ole niistä kiinnostunut. Haluaisinkin nyt tietää: onko tämä todella koko hallituksen linja, että lapsiin kohdistuneista seksuaalirikoksista ja muista seksuaalirikoksista on oleellista ja tärkeää korottaa rangaistuksia kautta linjan? Voisivatko myös ne, jotka keskustelussa suostumusperusteisuudesta olivat [Puhemies koputtaa] toista mieltä, käyttää puheenvuoron? — Kiitos.

16.28 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Uskon, että tämä on sellainen kysymys, josta jaetaan kaikissa ryhmissä tässä salissa yhteinen huoli, ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

yhteinen huoli erityisesti uhreista ja heidän asemastansa. Ja kyllä, hallitus tulee tuomaan eduskuntaan seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen, jossa on sisällä paitsi tämä suostumusperusteisuus myös rangaistusasteikon kiristäminen erityisesti niissä vakavissa rikoksissa, jotka kohdistuvat lapsiin, mutta myös muutoin.

Mielestäni tämä keskustelu, joka tässä salissa on käyty, on ollut asiallista ja nämä esitykset, joita täällä on tehty, ovat olleet senkaltaisia, että ilman muuta näitäkin pitää tarkastella. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä vastaus!]

16.28 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri on ihan oikeassa, ja en ymmärrä sellaista puhetta, että tässä syytetään toisia siitä, että jotkut olisivat sitä mieltä, että näitä rangaistuksia ei pitäisi koventaa. [Jussi Halla-aho: Niin täällä sanottiin! — Sanna Antikainen: Näin he ovat sanoneet!] Minun mielestäni se on aika asiatonta.

No, hallitus on kokonaisuudessaan tämän hankkeen takana, ja tulemme palaamaan tähän. Annetaan virkamiesten tehdä se työ, mikä heidän kuuluu tehdä, ja käydään sitten tarkemmin keskustelua näistä.

Hallitus on tuomassa tänne eduskuntaan seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen, ja sen tarkoituksena on suojella lapsen ja aikuisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta paljon paremmin kuin tänään ja suojella uhrin oikeuksia. — Kiitos. [Perussuomalaisten ryhmästä: Erinomaista!]

Kysymyksen käsittely päättyi.